

MAGYAR KURIR.

Bécs, Kedden, Januárus' 20dikán, 1824.

Spanyol Ország.

Királyi határozás' következtében parancsolja kerülő-levelénél fogva a' Hadi-Miniszter, hogy azon katonák, kik a' Cortesi Igazgatás alatt önként állottak-bé a' Nemzeti Gardabeli seregek közé, ezen tettek miatt, mind rangjokat mind fizetéseket elvesztik, ha csak meg nem tudják mutatni, hogy a' mult eszt. Sept. 16d. költ törvény' kivételei reájok is alkalmazhatók. Ezen határozás ugyan is, az említett törvény' rendszabásai szerint egyedül azokat illeti, ki a' pártos Igazgatást Sevillába, Cádixba avagy a' Revolucionnak más egyéb bátyáji közé követték, vagy pedig political gondolkozásokra és magok viselésére nézve, még ekkoráig magokat meg nem tisztították. — Egy másik kir. határozásnál fogva rendeltetik, hogy 1824 Jan. elsőjén kezdve, a' franczia Tartalék-ármada számára megkivántó dolgok, adó alá ne vettesse-nek. — Az időközbeli Juntának és Regenségnek a' royalista tanácsok' béiktaltatása iránt hozott Decrétaik mind addig megtartját erejeket, míg Ő Felsőge az új választásra nézve más határozást nem fog tenni. — A' royalista önnvállalkozotak' rendbeszedetése az egész Országban serényen folyik. Tortosának mellyben alig meggy 11,000-re a' lelkek' száma, csak magának 1100 önnvállalkozottjai vagynak ekkoráig.

Dec. 14d. néhány nevezetes személyek vitettek a' Cuencai tömlőzökbe. Az ottani tiszti-hívatok bizonyos lázadást

hirdető írást kerítették kezekre, mellynél fogva esalhatatlanul valamelly czimboraságnak kell fennállani. Dec. 13d. éjjel egy Pap és egy aszszony fogattattak-el, kik pártos cselekedetekkel terheltnek. Reménylik, hogy azon bűnösöknek valamásait, kik a' törvény-szék kezei között vagynak, az egész czimboraság felől teljes világosítást fognak majd szolgáltatni. — Gibraltári legújabb levelek jelentik, hogy az anglus Igazgatás mind azon Spanyoloknak 's minden követel nélkül megtiltotta az oda menetelt, valakik csak a' pártos Igazgatáshoz tartozának, 's ezen tilalomnak következtében, az említett felekezett egyik fő tagjának mostanában a' partra szállás meg nem engedtetett. Azt is mondják, hogy Lopez-Banónt és Gallanót közönséges helyeken sértogették volna az őrizetbeli Katona-tisztek. — Sarragossából így írnak Dec. 11d: „Varosunkon keresztül nagy csapatokban takarodnak haza felé a' franczia seregek; az utolsó osztály a' mint mondják, holnap indul. Sok olly személyek keresének menedéket a' franczia seregek-nél, kik a' pártoskodás' ideje alatt heves Constitutiósok és számos zűrzavaroknak indítóji valának. Illyenek p. o. a' többek között Don Evaristo San-Miguel és a' Monzoni Pap.

A' Dec. 27d. költ Gaceta de Madrid így ír: „Az utóbbi háboruban egy plánumot forralának a' spanyol pártosok, mellynek iszonyú irányzata, ezen belőle vett kivonásból eléggé megteszik. Kévéssel azután, hogy a' Cortesi Igazgatás

Cádizba szállíttatott, elfogtak a' Cádixi úton egy levelet, melly Szévíllába Deputatus Graseshez a' Trócađeró' védelmezőjéhez vala utasítva. Ezen levélben efelék közöltetnek a' többek között: 1) Minden tartományban fel fog egy vagy több Compánia állíttatni, Védelmező-Compániák nevezete alatt. 2) Ezen Compániáknak az leszen rendeltetések, hogy irtsák ki az idegen Armadát, melly ellenünk haddal jött, még pedig minden csak lehető módokon, p. o. puskaporral, törrel, önnal, vassal, méreggel, tüzzel, vízzel, borral, eleséggel, itallal, szóval mindennel a' mit a' természet csak ad nekik az ellenség' kiirtása végett. 3) Nevezett Compániák semmiféle forma-ruházatot nem kapnak, 's legjobb leszen nekik paraszt gúnyákban jární. 4) A' mit ezen Compániákbeli katonák az ellenségtől elvesznek, mind azt tulajdonokul megtarthatják. 5) Nem fognak ezek egybevagni soha az ellenséggel, hanem jól irányzott és bizonyos fortélyokkal, meglepésekkel, 's orozva való gyilkolásokkal ártnak neki a' mint csak lehet. 6) A' szabad férjsúí 's a' nevezett Védelmező-Compániákbeli Spanyol igazságos bosszújának és véres haragjának legfőbb tárgyai lesznek a' francia Armadabeli Kurírok, Generálisok, 's General-Stáb-vezérek."

A' Jan. 10d. költ Moniteur következő kivonását közli egy magános levélnek, melly Madridból Dec. 30d. indult: „A' Király Gen. Lieut. Grimaris-tet Arragóniai Fő Kapitányá nevezte, 's eddig volt tisztségét a' Militziák fő igazgatóságát, Gen. Lieut. Gróf Szan-Románnak adta. — Don Raphael Morantot Dél-amerikai fő Biztossá, 's két Indiák fő tanácsa' tagjaivá nevezte Ő Felsőge. Továbbá Gen. Major Don Diego Bal-lesterést, Lovasság Felvigyázójának, 's Brigadéros Don Pedro de Szotomayort

Szan Lucar de Barramedai Kormányzó-va tette. — Ugyancsak Ő Felsőge Gróf Porto-Szautót (Szaldanha da Gomat) Ő leghívebb Felsőge' követét III. Karoly Rencének Nagyhéreszújével; Kiralyné Ő Felsőge pedig a' nevezett követ' telességét Maria-Luisa Rende' éllességeivel méltóztatott megajándékozni."

„Azt állítják, hogy a' köz bocsánatot tárgyzó kor. Decrétum rövid időn köz hírré fog tétetni, 's a' többek között következő két czikkelyt foglalna magába, mellyeknek bitelességekiől különben a' közli nem felel: „Kivétetnek a' köz bocsánat alól: 1) Mind azok, kik részint fegyvert ragadván, részint a' Constitutiót kihirdetvén, minckelötte a' Király hit letételre készerítettelt volna, a' pártoskodást megindították. 2) A' Cortesi-gyűlés kisebb részének ama tagjai, kik Cádizban a' Király elbocsáttatasa ellen volsolának.“ Az olyan személyek kik hivattal viselnek, 's minden tisztségek, mellyek olyan tetteket követének el ön lények szerint, mellyekre sem a' Cortesi-gyűlés' avagy a' pártos igazgatas törvényeinél és határozasainál fogva nem valának meghatalmazva, bé vagnak ugyan foglaltatva a' köz bocsát Decrétumában, ha a' két említett czikkelyekbe nem tartoznak; hanem törvény elébe idéztetvén olyanok által, kiknek cselekedeteikkel károkat okozának, tartoznak elégtételt szerezni — Alkalmos hihetőséggel ebből áll tehát a' köz bocsánat Decrétumának egy része. De tegyünk-fel, hogy a' nevezett Decrétumnak szavai valósággal ezek is lesznek, akkor az első czikkelyt magába foglalja mind azon személyeket, kik Livatdra vágyás' dühétől elragadtatva, minden módon azt akarák azon időben lébizonyítani, hogy részesei a' különféle összeveszküvéseknek, látván hogy a' pártos tett őket tisztségre emeli. Sokan lehet-

tek azonban ezek között, kik eleinte semmivel sem sértették meg a Királyt; de kicsoda sajnálhatna valyon őket, midőn azért büntettetnek, hogy becsületlen tarták részt venni a felségsértésben.

„A köz bocsánat Decrétuma után a mint hallik, tüstént egy másik Decrétum bocsátatik ki, melly a constitutív Armadabeli azon Tiszteknek sorsolat fogja elhatározni, kik a pártosság indítójának osztályába nem tartoznak. Ezek három osztályra osztalnak: Az elsőben lesznek azon kir. Gárdabeli Tisztek, kik seregeiket odahagyván, a pártosok részére állottak, a mint némelyek 1822 Júl. 7d. cselekedének; a másodikban lesznek azon Tisztek, kik a Király kényszerített esküvése után kihirdetett Constitutionának következőjében Jacobinusokká levének; a harmadikban lesznek végre azon Tisztek, kik csupán az örvény által ragadtatának el, hanem különben mérsékelve viselék magokat, s rendet és fenyítéket tartának.”

„A mi azon katonákat illeti, kik örömebbb menének hadi foglyokul Franciaországba, mint hazájokban maradtak volna, és a kik meghódolván a Királynak, azután is tábor-helyeikben maradának, azoknak leendő sorsokra nézve, a pártoskodás alatt volt magokviselleteik vétetnek sinórmértékül.”

„Végezetre az egész Armada szélyt-ozslattatik, s helyébe a hadi Junta, mellyre az új katona szedés biztatott, olly Armadát fog talpra állítani, melly Fejedelméhez hívséggel és engedelmességgel viseltessék, olly személyek tételvén ezentúl Vezérekké, kik a Király mellett fogának fegyvert, s magokat az igaz ügyért készek valának feláldozni.”

„Marquis Casa-Irujo erősen beteg, s a mint hallik, hivatalából való elbocsátatlanságát szándékozik kérni.”

Éjszak-Amériikai egyesült Státusok.

Washingtonban a Képviselek gyűlésében Dec. 8d. azt a javallatot tevő Deputátus Webster, hogy azon különös fundusokat törvényesen meg kell állapítani, mellyek a Görögökhöz egy Ágensnek vagy Biztosnak elküldetését hozhatnák magokkal, ha az efféle kineveztetést az Előhülő jónak fogja tartani. A javallat Deputatio elébe adatott vizgálat végett. Webster a többek között azt mondta, hogy javallatjával az Igazgatást éppen nem akarja európai hadba keverni, hanem csapán azt kívánja, hogy a Képviselek Kamarája is szint olyan szabadon nyilatkoztatná ki magát a Görögök részére, valamint azon nyilatkoztatás a Praesidensnek Congressust megnyitó beszédében történt. Akámint gondolkoznak is bár másutt ezen pont felől, az Éjszak-amériikai Státusoknál meg kell lenni azon szabadságnak, hogy vélekedéseket a Görögök ügyében nyilván kijelenthessék. Különb a hadi történetek közben meg is csökkenhetne az Éjszak-amériikai Státusok közép-tengeri hereskedése. — Az anglus Courier kékél Webster javallata ellen s úgy hiszi hogy azt vissza kell vetni. Megemlíti hogy a Dél-amériikai Igazgatáshoz küldetett alkudozókat, valósággal függetlenség megismerése követte Éjszak-amérika részéről. Ha a Görögökhöz való Éjszak-amériikai Ágens küldetésének nem lenne is hasonló fogamatja, de mint hogy az Éjszak-amériikai egyesült Státusok Európának minden közbe jövelele ellen kikelének, övnek meg viszont magokat a Görögök dolgába való minden avatkozástól is.

Portugallia és Brasilia.

Lisbonából Dec. 21d. indult levelek

jelentik, hogy a' melly Biztosokat a' Király Brasiliába küldött, 76 napi utazás után visszaérkeztek. Küldetéselnek foganatjáról mélyen hálgat a' Portugalliai Igazgatás, hanem közönségesen azt hiszik, hogy az egész követségnek semmi sikere sem leve. Sőt azt beszélik, hogy Brasilia részéről olly nyilatkozatást hoztak volna az említett Biztosok; hogy míg Portugallia meg nem ismerné Brasiliának függetlenségét, mind addig vége minden egybeköttetésnek.

Spanyol Amerika.

Havannahi levelek szerint, mellyek onnan Nov. 15d. indulának az, a' hamis hír, mint ha munkában volna, hogy Cuba Francia Országának engedtetnék által a' hadra tett költségnak megterítéséül, ottan a' legnagyobb behatást tevő, mert minthogy a' hírt a' tiszti-hivatalok meg nem czáfolák, minden azt hitte, hogy a' lakosok gondolkozása módját kívánják kitanulni. Azért is az előkezőbb kereskedők és plántások egy emlékeztető-írást küldének Ferdinand Királynhoz, mellyben nyilatkoztaták, hogy ők tovább is egyedül Spanyol Országhoz akarnak tartozni, bár mi Igazgatás formája uralkodjék is abban (ők még nem tudták Cadix esetét); ha pedig ezen előterjesztések számba nem vétetnek, akkor függetlennék hirdetnék ki a' szigetet.

Pápa Státusai.

A' Jan. 3dikai Diario di Roma sem mit sem közöl a' szent Atya' hogyléte felől; hanem egy ugyan azon napi levél így ír róla: „A' szent Atya mind ekkoraig sem gyógyult meg. Gyenge, a' mejjét fájlalja 's ollykor hideglelés is tapasztaltatik körülötte. A' sikeres orvosi segedelmek mellett azonban lehet re-

ménylni, hogy vére rövid időn rendes folyamatba fog jönni. De minden betegeskedése mellett sem szünik meg válasos és Státus dolgokkal foglalatoskodni Ő Szentsége, 's nyilatkoztatá egy-szersmind, hogy mihelyt az ágyból lémenekszik, azonnal a' Vatikán Palotába veszi lakását. — Azt mondják, hogy Rómában lévő palotáját Cardinalis Zurlának ajándékozta a' Pápa olly végből, hogy mint Római Vicarius lakoznék abban, 's lakozzanak utána minden leendő Vicariusok. — Utánírás Jan. 3d. este: A' szent Atya' állapotja mind egyre nyughatatlanít bennünket. Orrosai azt végzék, hogy könnyebbülés kedvéért, minéllebb az ágyát változtatni kell. A' Vesicatoriáldól, mellyekből a' betegség kezdete olta hetet tettek testére, még mind a' legjobb fogonatot várják.“ — Jan. 6d. indult tudósítások szerint a' szent Atya újra nevezetes könnyebbülést érzett.

A' Jan. 7d. költ Diario di Roma így ír legközelebb a' szent Atya felől: „Ő Szentségének betegségét, miolta a' közelebbi napokban jobbulását jelentettük volna, érzékeny szíve újra megterhesítette. Ő Szentsége ugyanis igen szerette és becsülte Strambi Urat, hajdan Maccaratai Püspököt, 's őtet magához hívata, hogy társaságában tölthesse sulyos gondjaitól megmaradott idejét. Tetszett azonban a' Mindenhatónak ezen jeles Papot magához szállítani, melly fájdalmas vesztesség Ő Szentsége' szívét erősen meghatolta. Az efféle eset az erős test alkatasú embert is meg szokta rázni, annyival inkább megrázta Ő Szentségét, kinet teste sok vért elvesztvén, nagyon elgyengült. 'S az álmatlanság, a' bánatnak ezen elválaszthatatlan társa, valóban igen is megfogyasztá már nevelődő erejét, 's a' lohadni kezdő daganat újra meg-

nevekedett. Poggiolo és Bomba Orvos Uraknak sikeres munkásságok által azonban mind ezen bajok újra eloszlának, 's nagy könnyebbülést szerezvén Dec. 24-dikére viradó éjjel a' sz. Atya' mejjére és fejére tétetett mustárpép és Vesicatoriák, ezek most ismét feltétettek, 's óhajtott foganatjok is leve; úgy hogy most Ő Szentsége könnyebben van, daganatja oszlani kezd, 's lehet reményleni, hogy egéssége rövid időn teljesen helyre fog állani."

Lombárd-Velencei Királyság.

A' Játékszinckbe nagyon bele kapott mostanában a' tűz. Újokban a' Cremonai is elégett, mellyről a' Gazzetta di Milano így ír: „Cremona városát Jan. 6d. estve nagy szerencsétlenség érte. Az ez előtt 16 esztendővel építettett della Concordia nevezetű Játékszíne a' lángok' prédájává leve. Egy órával a' játék előtt, midőn az ahozvaló rendelések tétetnének, a' ben lévő óra körül füstöt látnak felkerkedni, 's itt ott apró lángok lobogának-fel. Elővették hirtelen minden oltó-eszközök, hanem két óra' lefolyta alatt az egész épület elégett, 's csupán a' polgári és katonai tisztségeknek lehet köszönni, hogy a' tűz a' szomszéd épületekbe által nem kapott.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsege Hrabovai Hrabovszky János Urat fő Kvártély-mester-stábeli Oberstert 's Mária-The-rezia Rende' Vitézét, jeles hadi érdemeire nézve Magyar Országi Bárói rangra méltóztatott kegyelmesen emelni, mind két nemen lévő maradékaival együtt és a' talsák' elengedésével.

Ő Cs. K. Felsege a' Fő Itelő-szék'

Vice-Elölülőjéhez Báró Ulmhoz következendő saját kezével írt levelet bocsátott:

„Kedves Báró Ulm!”

„Értésemre esvén, hogy Bécsben a' Fő Itelő-szék' tanács-száláji éppen újra készítettnek-fel; annál fogva azon tisztihivatal' szolgálataival 's általa az igazságnak részrehajlást nem ismerő kiszolgáltatásával való megelégedésemnek jeléül, Zauner által készítettett bronz mejj-képmet, az első szálának annál inkább lehető felékesítésére oda ajándékozom, óhajtván, hogy a' nevezett Fő Itelő-széknek tagjai valamikor ezen képre tekintenek, mindannyiszor emlékezzenek-meg az én választott mondásomra és a' magok felséges rendeltetésekre."

„Ezen mejj-képnek általszállíttatására nézve keresse-meg az Úr Herceg Metternichet, illendő felállíttatása iránt pedig értekezzen Fináncz-Miniszteremmel."

„Schönbrunn, Sept. 12d. 1823."

„Ferencz m. p."

Minekutána a' szükséges dolgok elrendeltettek, 's az oszlopaj, melyen ezen szavak látszanak:

IUSTITIA
REGNORUM

F U N D A M E N T U M.

XII SEPTEMBRIS MDCCCXXIII.

elkészült, a' Fő Itelő-szék' Elölülősege Dec. 30dikát határoza-meg Ő Cs. K. Felsege mejjképének innepi módon való felállíttatására nézve, melly alkalmatossággal a' Fő Itelő-szék' Vice Elölülőivel, Tanácsosaival, 's több Tisztviselőivel egyetemben megjelenének a' fő szálában: a' Bécsi Primás Herceg, az Alsó-Ausztriai Appellatiós Törvényszéknek, a' tartománybeli 's váltó-levelekre ügyelő Törvényszéknek Elölülőök, több más Státus Tisztjei 's az Udvari Agensek' és Prokátorok' Collegiuma, mint a' kik ezen innepi pompára hivatalosok valának.

Az innepi pompa a' feljül leírt felséges levélnek felolvasásán vette kezdetét; mellyre első Vice-Elölülő Bátor Ulm, az innepeléshez alkalmaztatott beszédében előadta azon szívbéli örömmel-érzéseit, mellyekre a' Fő Itélő-széket, a' felséges kegyelemnek és megelégedésnek kegyelmes jele indították, 's ezen beszéd közben a' mejjkép feltakarított.

Az első Vice-Elölülő beszédére, második Vice-Elölülő Bátor Gärtner felett a' Fő Itélő-szék öszveséges tagjainak nevelében, 's beszédének végén azt kérte, hogy a' vett megbecsülő emlékért a' legalázatosabb köszönet kifejezése vitelnének meg a' felséges trónus' lépcsőjéhez, 's ezzel a' Fő Itélő-székre nézve ezen örökre emlékezetes innepi pompa bérekesztetett.

A' Sardiniai Király I Victor Emanuel, Turini tudósítások szerint f. h. 10d. reggeli 6 órákor, mindeneknek nagy szomorúságra meghalálozván, érte a' Cs. Kir. Udvar f. h. 18d. vette fel a' gyászt, mellyet hat hétig fog viselni. A' Vigilia ma, Jan. 20d., a' halotti Misedig holnap fog tartatni az Udvari templomban.

A' Cs. K. Armadánál esett változások között következő magyar Hazaiak találtatnak: Feldmarschal Lieut. és osztályos Gen. Mihálydi Bátor Splényi Ferencz, a' Maximilian József Bajoriai Király 31d. számú Gyalog. Regementjének 2d. Tulajdonosává leve; Naszszau Gyalogságheli Oberst-Lieut. Zsitvay Antal Úr Obersterré a' Hessen-Homburg Gyalogságnál; Schwarzenberg Uhlanus Regementbeli Kapitány Jezerniczki Jezerniczky István Úr Májorra ugyan azon Regementnél; Csajkások Batalionbeli Kapitány Poppovics Gergely Úr Májorra ugyancsak a' nerezett Batalion-

ban. — Pensióba lépett Oberst-Lieut. Gróf Brankovics György, Majori rangal. — Révai Antal Úr Pensióban lévő első Kapitány Majori caractert nyert.

Az 1818 Martz. 21d. költ Pátens határozásai szerint a' péaz-hereskedési hivatal' eltörölő fundusa által beváltatott régibb Státus Köttelező levelei őt, 5 millió 640592 f. 55 7/8 xr. luttónlféle interestes tőke-summa, avagy 2 1/2 procenttel számozva 5 millió 2 ft. és 20 xr., mai napon, az e' végre rendeltetett Biztosság előtt a' szokott helyen megégettetett.

Az Iwoniczi és Wrocankai Lotteriának első húzása f. h. 17d. végbemenvén, a' 115,892d. Sorst nyerte a' Prágai házal. A' többi nevezetes nyereségek V. Czban e' szerint vagynak:

Sors.	Nyerés.
20,966	8000 ft.
65,837	4000 —
100,592	2000 —
115,160	1000 —
79,600	1000 —
104,137	500 —
50,513	500 —
84,052	500 —
59,825	500 —

Jan. 19d. a' Státus-papirsainak közép-árrok:

Státus Köttelező levele 5 pCtmal Conv. P. 84 11/16
 Ugyan az 2 1/2 pCtmal — Sorsvonásos Költsön
 1820-ról C. P. 126 Ugyan az 1821-ről 100 f C. P. —
 Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 flért C. P. —
 Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 39 3/4
 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Acti
 943 9/10 for. C. P. Cs. Arany —

A Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Jan. 5d. — 10d. vül 5000 forintnál több tiszta haszon maradt meg.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Jan. 7.	123	68	—	45
— Jan. 10d.	131	73	51	42
Stockerauban Jan. 5.	107	73	—	34
Fischamenden Jan. 7. es 8d.	—	62	43	34
Nagy Enzensdorfon Jan. 7.	117	73	47	32

~~~~~

Magyar Ország.

A' Jan. 14d. költ Hazai Tudósítások szerint a' Pesti Nemes Aszszony-Egyesület, — melly Felsőleges Nádor-Ispán-nénknak, mint az Egyesület' Oltalmazójának, és Mélt. Özvegy Gróf Teleki Lászlóné, született Mészáros Johanna Aszszonynak, mint Előülőnek buzgó szorgalmatossága által szüntelen gyűjtögeti azon segedelmeket, mellyekkel az elnyomorodott öregeket, segedelem nélkül szülőlködő szegényeket ápolgathassa, az elhagyatott szegény gyermekeket pedig a' tarsaságnak hasznos tagjaira formálhassa, — Pesten f. h. 11d. lotteriával egybekapcsolt bált adott oly módon, hogy a' bálba menetelre és a' lotteriára különös czédulak váltassanak. A' lotteriához való nyereségeket, mellyek mind szép, s némelylek drága dolgokból is állottak, mind a' Pesti fő Uraságok és Aszszonyságok, s ugyan azon nemes gondolkodású városnak vagyonosabb Polgárai ajándékozták, oly példas áldozattal, hogy azoknak becsék 2000 forintnál többre telt. A' bál és lotteria húzás egytt tartatott a' Hét Választó-fejedelmek szá-lájában, a' hova ezernél több Vendégek jelentek meg, és oly bőkezűséggel adakoztak, hogy a' tetemes költségeken ki-

Előfizetési Jelentés.

Egy kis munka ilyen cím alatt: Öröm-Ünnep, az az folyó, és kö-tött beszédek, mellyeket a' Magyar Nyelvben magok tökéletesítésök végett az Agostai Val-lást követőknek Pozsonyi fő Os-kolájokban önkényt egyesült Ifjak 1822-dik esztendőben Kis-aszszony Havának 7-dik napján tartottak, a' Vísálaton szerencsésen általesvén, a' Hazának, mellynek van ajánlva, és annak minden jót, ha az ki-csiny is, előmozdítani tudó nemes ér-zésű Fijainak élet-adó pártfogásokért es-deklük. Alig teszük azonban ezen könyv-nek csak negyed részét is az Ifjaknak munkáik, mellyek az Ifjúság' barátjait nem fogják talán minden gyönyörűség nélkül hagyni. A' többi az alól megne-vezette, ki minekutánna mindég hálá-adatosann érzette azt, hogy a' tisztelt Ol-vasó Közönség nem csak Bode Magyar fordítását, hanem más, eredeti, apró munkácskáját is, mellyekre terhes fogla-latosságaitól az időt csak lopnia kellett, kegyesen vette, most azt ezzel, hallató szóval, akarja megköszönni. All ez egy a' legjobb Hazának ajánló levelből, az Előjáró Szóból, és a' Haza' nyelv'e' tanulásának szükséges volt-áról értekező beszédből. Ez utolsónak I-ő részében az mutatatik meg, hogy Nyelvünk' tanulása szükséges magáért a' nyelvért: mert annyi tökéletességgel, mint ez, nem bír sem Olasz, se Német, se Francia, sőt a' Deák nyelv sem: a' II-dik részében; hogy mi értünk magunk-ért kell tanulnunk: mert minden Nemzet a' nyelvében él, és dicséretesebb Nem-zeti élete egy Nemzetnek sem, mint a' Magyarok: a' III-dik részében, hogy el-

hunyt Eleinkért is kell tanulnunk: mert több jót egy Nemzet' Elei sem hagytak a' maradékra, mint ezek mi reánk. Itt szemközt tettem a' Magyar vitéz embereket a' Rómaiakkal, úgy a' mint Hébében cselekedtem, csak hogy itt többre terjeszkedtem. Ezen kívül a' beszédben lévő nevezetesebb állításaimat 90 jegyzéssel világosítottam, 's támogattam. — Mindennek kedves a' maga szülötte, ha az nyomorék is: kedves nekem is ez, és nyomoréknak nem tartom, külömbenn a' házból sem ereszténém ki, nem hogy Ország Villágá akarnám küldeni. De kedves volt még eddig mind azon másoknak is, kik vagy hallották, vagy olvasták, 's közülök többen találhoztak, kik leírták, sőt volt olyan is, a' ki négyszer is el tudta olvasni.

Ezen kis munkára, melly nyomtatva 12 ívnél nem fog kevesebbet tenni, az előfizetés csak 12 garas jó, vagy ezüst pénzben, és még ezért csinos borítékba is bekötve fog kézhez szolgáltatni. Olcsóbbat ennél talán kívánni sem lehetne.

Kérettetnek azért a' két Hazában lévő minden Könyvárosok, és azok az érdemes Hazafiak, kiknél előre fizetni eddig is szokásban volt, 's ember-szerető jó szívek azzal bajlódni nem sajnállott, de kivált kérettetnek azok, a' kiknek Nemzeti virágzásunk, Hazánk' szeretése és tudományos előmenésünk lelkeiken fekszenek, a' millyenek minden Hazafiak, különösen pedig a' Tanítók, hogy ezen előfizetést elfogadni, gyűjteni, a' jövő József napi Vásárra Pestre Tek. Tábla-Bíró Petrózai Trattner János Tamás Úrhoz küldeni, és ezen jelentést hirdetni ne sajnálják: mivel ez nem Oskolai kézi könyv lévén, mellyet kénstelenségből is meg kell venni, hanem olyan, a' melly-

ért csak az olvasást és magok tökéletesítését szerető szabad Lelkek tudnak pénzt kiadni, több példány nem nyomtatódik, mint a' mennyiért előre fizettetett. Mellynek is mihelyt az említett jövő József napi Vásárkor meg fogom tudni a' számát, azonnal kezdetem a' nyomtatást, hogy Husvétra elvégezethessem. Név szerént pedig kérem e' következő érdemes Hazafiakat:

Debreczenben Tek. fő Tanító Pétzeli József Urat, és Özvegy Csáthy Györgyné Könyvaros Asszonyt; Enyeden Tek. Baricz János Orvos Doctor és fő Tanító Urat; Győrben, Schwaiger András Könyváros Urat; Egerben, Magyar Nyelv tanító Tek. Ivánszky Antal Urat; Kassán, Nemes Vajda Pál Könyváros Urat; Kolosváron Ns. Gutman János Könyváros Urat; Komáromban, T. T. Kolmár József Ref. Predikátor Urat; Losoncban, Főtanító T. T. Steller József Urat; Miskolczon, Ts. Bódogh Mihály Orvos Doctor Urat; Pápán, Főtanító T. T. Márton István Urat; Pesten, Eggenberger és Szubuly Könyváros Urakat; Posonyban Tek. Szlemenits Pál Tábla-Bíró és Hazai törvényt tanító Urat, T. T. fő tanító Zsigmond Sámuel Urat, és Könyváros Schwaiger András Urat; Sáros Patakon, T. T. Somosy János fő tanító Urat; Rosnyón, T. T. fő tanító Mispál Gergely Urat; Bécsben, Tek. T. Márton József Urat, és a' M. Kurír' Redactióját.

Egyébaránt mindennek a' ki tiz előfizetést szerzett, fáradságáért egy példánnyal fogok kedveskedni, a' tisztelt előfizető Uraknak neveik pedig, hogy a' Haza láthassa, kik segítik őtet tudományos pályájánn, elő, ki fognak nyomtatni.

Papp József.